

රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභාව විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන රාජ්‍ය, පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන ආයතන ඇගයීමේ පරිගණක ජාලගත වැඩසටහන.

මෙම වැඩසටහන මඟින් ඉටු කර ගැනීමට බලාපොරොත්තුවන අරමුණු පැහැදිලි කිරීම මුල්කරගෙන පහත සඳහන් කරුණු ඔස්සේ මෙම සටහන සකස් කර ඇත.

- ❖ රාජ්‍ය මුදල් පාලනය පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු ක්‍රියාවලිය හා රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභාව - අදාළ ආයතන අතර අන්තර් සම්බන්ධතාවය.
- ❖ රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභා ක්‍රමයේ ඉතිහාසය.
- ❖ අතීත රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභා විසින් මුහුණ දුන් අභියෝග.
- ❖ කාරක සභාව විසින් තම අධීක්ෂණයට භාජනය කළ හැකි හා කළ යුතු ආයතන පිළිබඳ සටහන.
- ❖ කාරක සභාව කාලීනව මුහුණ දෙන අභියෝග.
- ❖ දියත් කර ඇති වෙබ් ජාලගත ඇගයුම් වැඩසටහන මඟින් අපේක්ෂිත විසඳුම්.
- ❖ 2015 සහ 2016 ඇගයුම් ප්‍රතිඵල සමාලෝචනය මඟින් දක්නට ලැබුණු ධනාත්මක වර්ධනයන්.
- ❖ 2017 – 2018 ඉදිරි සැලසුම්.
- ❖ මෙම ඇගයුම් වැඩසටහන කාර්යසාධන වාර්තා හා ඒකාබද්ධ කිරීම හා ආයතන ගත කිරීම - 2019

රාජ්‍ය මුදල් පාලනය පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු බලය.

1947 වසරේ සෝල්බරි ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේද, 1972 ජනරජ ව්‍යවස්ථාව යටතේද, 1978 සම්මත වූ වර්තමාන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේද රාජ්‍ය මූල්‍ය පාලනය පිළිබඳව පූර්ණ බලතල ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුව සතුවේ. පාර්ලිමේන්තුව විසින් විශේෂිත අනුපනත් මඟින් ඉඩදී ඇති විටෙක හැර රජය විසින් අයකරනු ලබන සියලු බදු මුදල්, ගාස්තු හා වෙනත් ආදායම්ද, පරිත්‍යාග ඇතුළු වෙනත් ඕනෑම ලැබීමක් පාර්ලිමේන්තුවේ පූර්ණ පාලනයට යටත්වන “ ඒකාබද්ධ අරමුදල “ නමින් වන පොදු අරමුදලකට බැර කළ යුතු අතර, පාර්ලිමේන්තුවේ නිශ්චිත අවසරයකින් තොරව එම අරමුදලින් කිසිදු මුදලක් වියදම් කළ නොහැකි වේ.

මුදල් අමාත්‍යවරයා විසින් වාර්ෂිකව ඉදිරිපත් කරනු ලබන විසර්ජන පනත, සාකච්ඡා කිරීමෙන් පසුව සම්මත කරනු ලබන විසර්ජන පනතක් මඟින් පොදු වශයෙන්ද, යම් විශේෂිත හේතූන් මත අනුමත කරනු ලබන මුදල් ප්‍රතිපාදන වශයෙන්ද, මහජන සේවා සැලසීම සඳහා අවශ්‍ය කෙරෙන මූල්‍ය සම්පත් - රාජ්‍ය ආයතන, පළාත් සභා ආයතන හා පළාත් පාලන ආයතනයන්වෙත පාර්ලිමේන්තුව විසින් වෙන් කර දෙනු ලැබේ. මෙසේ වෙන්කර දෙනු ලැබූ මුදල් මෙන්ම පාර්ලිමේන්තුවේ විශේෂ අවසරය මත සමහර රාජ්‍ය හා අර්ධ රාජ්‍ය ආයතන (විශේෂ අධිකාරි, පළාත් සභා හා පළාත් පාලන ආයතන විසින්) මහජනයා වෙතින් අයකරනු ලබන ආදායම්ද නිශ්චිත අරමුණු කරා, නියමිත නීතිරීති අනුගමනය කරමින් වියදම් කර ඇත්ද යන්න පිළිබඳව පාර්ලිමේන්තුව සැලකිලිමත් වේ.

පාර්ලිමේන්තුව විසින් අනුමත කරනු ලැබූ මූලික නීතිරීති රාමුව මත රාජ්‍ය ආදායම් එක්රැස් කිරීමද (විදේශීය හා දේශීය ණය ගැනීමද ඇතුළුව) එම මුදල් පාර්ලිමේන්තුව විසින් අනුමත රාමුව මත ඒකාබද්ධ අරමුදලින් මුදාහැරීමද හාණ්ඩාගාරව විසින් ඉටු කරනු ලබයි.

රජය වෙනුවෙන් ආදායම් එක්රැස් කිරීමට හා වියදම් දැරීමට අවශ්‍ය නීති රීති රාමුව, මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් (අමාත්‍යමණ්ඩල අනුමැතියත් සහතිව) නිකුත් කරනු ලැබූ ලංකාණ්ඩුවේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය ප්‍රමුඛ කොට රජය විසින් පනවනු ලබන චක්‍රලේඛ හා අනෙකුත් නීතිමය විධිවිධාන මත සැපයෙන අතර, එම කටයුතු ඉටුකිරීම හාණ්ඩාගාරය විසින් පත් කරනු ලබන ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීන්, ගණන්දීමේ නිලධාරීන් හා ආදායම් ගණන්දීමේ නිලධාරීන් මඟින් සිදු කෙරේ.

පාර්ලිමේන්තුව විසින් අනුමත කරන ලද මුදල් වියදම් කිරීමද, රජය වෙත එක්දස් විය යුතු ආදායම් නිසි පරිදි එක් දස් කිරීම මෙන්ම රාජ්‍ය දේපලවල ආරක්ෂාව නිසි පරිදි සැලසෙන්නේද යන්න පිළිබඳව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ පනවා ඇති විධිවිධාන පරිදි පත් කරනු ලබන විගණකාධිපතිවරයා විසින් විමර්ශනයට ලක් කරනු ලබන අතර ඒ හා සම්බන්ධව පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලබන වාර්තාවලදී පාර්ලිමේන්තුව විසින් අනුමත කරන ලද වියදම් විසර්ජනය කරනු ලැබීමේදී, නියමිත නීතිරීති අනුව කටයුතු කර තිබේද ආර්ථික නොවන ගණුදෙනු, අකාර්යක්ෂමතා හා වංචා දූෂණ ඇතිවී තිබුණද, රාජ්‍ය දේපල නියමිත පරිදි ආරක්ෂිතව තිබුණද යන්න පිළිබඳව ප්‍රමුඛතාවයක් දක්වනු ලැබේ.

විගණකාධිපතිවරයා විසින් පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලබන ඉහත සඳහන් විගණන වාර්තා පාර්ලිමේන්තුව වෙනුවෙන් විමර්ශනය කිරීම හා සුදුසු නිර්දේශ පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කිරීම (රාජ්‍ය ව්‍යාපාර සම්බන්ධයෙන් වන වාර්තා හැර) රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභාව වෙත පාර්ලිමේන්තුව විසින් පවරා ඇති ප්‍රමුඛතම වගකීමක් වේ.

රාජ්‍ය ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභා ක්‍රමයේ ඉතිහාසය

රාජ්‍ය ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභාවේ ආරම්භය කෝල්බැක් ආණ්ඩුක්‍රම අවදියේ අවසාන කාල පරිච්ඡේදය එනම් 1923 වර්ෂය දක්වා දිවයයි. 1921 ඔක්තෝම්බර් 06 වන දින ව්‍යවස්ථා සභාවට, එවකට එහි සභික සාමාජිකයකු වූ දිවංගත ඊ.ආර්.තම්බ්ලන්තු මහතා ඉදිරිපත් කළ හෝ ජනතාවකට අනුව, බ්‍රිතාන්‍ය රජයේ එකඟතාවය ලැබීමෙන් පසු 1923 වර්ෂයේදී ප්‍රථම රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභාව ස්ථාපනය කරන ලද අතර එහි මුල්ම රැස්වීම 1923 ඔක්තෝම්බර් 17 දින පවත් වන්නට යෙදුණි. මෙම ආරම්භක රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභාව ඉංග්‍රීසි ජාතිකයකු වූ ඊ.ජේ.හේවෝර්ඩ් නම් අයෙකු විසින් මූලිකත්වය දරන ලද අතර මුළු සාමාජික සංඛ්‍යාව 4 දෙනෙකුට පමණක් සීමා විය. මෙම කාරක සභාව සතු බලය විගණකවරයා විසින් ඉදිරිපත්කරනු ලබන වාර්ෂික ගිණුම් වාර්තා පරීක්ෂා කර නිරීක්ෂණ ලබා දීමට පමණක් සීමා වූ අතර, භාණ්ඩාගාරය විසින් අනුමත කර තිබූ පරිපූරක ඇස්තමේන්තු පිළිබඳ ව්‍යවස්ථාදායක සභාවෙන් අනුමැතියක් ලබා ගැනීම හෝ රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභාවේ සාකච්ඡා විමක් හෝ සිදු නොවීය. මෙම අවධියේදී විගණකවරයා පත් කිරීම බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුව විසින් කරන ලද අතර, ඒ අනුව ඔහුගේ වාර්තා කිරීමද බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුව වෙතම විය.

1923 ප්‍රථම රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභාවේදී යටත් විජිත සඳහා පත් කරන විගණකවරයා විසින් 1921 - 22 වර්ෂය සඳහා ලබාදුන් වාර්තාව සලකා බලන ලද අතර, ඒ සඳහා කැඳවීම එවකට රජයේ සිටි ප්‍රමුඛතම නිලධාරීන් කිහිප දෙනෙකුට පමණක් සීමා විය. මුල් රැස්වීම සඳහා කැඳවීම් ලැබුණේ ආදායම් පාලක, යටත් විජිත භාණ්ඩාගාරික, සුරාබදු කොමසාරිස්, ප්‍රධාන ඉදිකිරීම ඉංජිනේරු, ප්‍රසිද්ධ වැඩ අධ්‍යක්ෂක හා යටත් විජිත ගබඩා පාලක යන අයවලුන්ය. 1931 සිට ක්‍රියාත්මක කරන ලද ඩොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් පිහිටුවන ලද රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභා ස්ථාවර නියෝගවල රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභාවක් පිළිබඳ සඳහනක් නොවීය. එසේ වුවද ලංකාණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා ඉතිහාසයේ ප්‍රථම වරට රජයේ විගණකවරයා විසින් යටත් විජිත මහලේකම්වරයා වෙත වාර්තා ඉදිරිපත් කරනු වෙනුවට, රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවට එම වාර්තා ඉදිරිපත් කළ යුතු බවට විධි විධාන සලස්වන ලදී. රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභා අවධියේදී රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභාවක් පත් කිරීමේ අවස්ථාව පෙන්වා දෙනු ලැබුයේ 1931 වර්ෂයේ විගණන වාර්තා ඉදිරිපත් කරමින් එවකට විගණකාධිපතිවරයා වූ සර් ඔලිවර් ගුණතිලක මහතා කර තිබූ නිර්දේශයක් මගිනි. මේ අනුව ඩොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ නිත්‍ය රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභාවක් පත් කිරීමක් සිදු නොවූ අතර, සිදු වූයේ විගණකාධිපතිවරයාගේ වාර්තාවක් රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවට ඉදිරිපත් වූ අවස්ථාවකදී එම වාර්තාව සලකා බැලීමට පමණක් ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභාවක් පත් කිරීමයි. මේ අනුව මෙම ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා අවධියේදී සිදු වූ වෙනස්කම් අතර ව්‍යවස්ථාදායකට වාර්තා ඉදිරිපත් කරන විගණකාධිපතිවරයෙක් හඳුන්වා දීම, හුදෙක් අදාළ ගිණුම් පරීක්ෂා කිරීමට සීමා නොවී මූල්‍ය යෙදවීම්

පිළිබඳ ඵලදායීතාවය මෙන්ම අක්‍රමිකතාවන් පිළිබඳ රජය මන්ත්‍රණ සභාවට නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීමට කාරක සභාවට අවස්ථා සැලැස්වීමත් දැක්විය හැක. එසේ වුවද මෙම අවධියේදී රාජ්‍ය මූල්‍ය පාලනය පිළිබඳ පූර්ණ බලය මන්ත්‍රණ සභාව සතු නොවීය. 1947 සෝල්බරි ව්‍යවස්ථාව යටතේ පිහිටුවන ලද මහජන නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලයේදී 1972 ජනරජ ව්‍යවස්ථාව යටතේ පිහිටුවන ලද පාර්ලිමේන්තුවේදී 1978 සම්මත කරන ලද ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජ ව්‍යවස්ථාව යටතේ ද මහජන මුදල් පිළිබඳ පූර්ණ බලය පාර්ලිමේන්තුව සතු කරන ලද අතර, එම ව්‍යවස්ථාවන් අනුව පිහිටුවන ලද පාර්ලිමේන්තු මඟින් සම්මත කර ගනු ලැබූ ස්ථාවර නියෝගයන් අනුව රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභාව නිත්‍ය අංගයක් වූවා මෙන්ම පාර්ලිමේන්තුව සතු මූල්‍ය බලතල ක්‍රියාත්මක වීම පිළිබඳව අධීක්ෂණය සඳහා යොදාගනු ලබන කාරක සභා අතර ප්‍රමුඛ හා නිත්‍ය කාරක සභාවක් බවටද පත් විය.

අතීත රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභා විසින් මුහුණ දුන් අභියෝග.

ශ්‍රී ලංකාව ස්වාධීන රාජ්‍යයක් බවට පත් වූ අවධියේ සිට සිදුවූ රාජ්‍ය යාන්ත්‍රණයේ හා රාජ්‍ය ක්‍රියාකාරකම්වල පුළුල්වීමට සරිලන පිරිදි අධීක්ෂණ ක්‍රියාවලිය පුළුල් නොවීම අතීත රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභා මුහුණ දුන් ප්‍රධාන අභියෝගයක් වූ අතර, මෙම ව්‍යාප්තවීම සමඟම වැඩි වූ රාජ්‍ය ආයතන සංඛ්‍යාව වැඩිවීමද පළාත් සභා ආයතන විශාල සංඛ්‍යාවක් ඇතිවීමද මෙම ගැටළුව තීවර කිරීමට හේතුවිය.

පාර්ලිමේන්තුව වෙත ප්‍රමාණවත් තොරතුරු නොලැබීමද, රාජ්‍ය තන්ත්‍රයේ හා මූල්‍ය පරිපාලන ක්ෂේත්‍රවල සිදුවූ විශාල වෙනස්වීම්වලට ගැලපෙන පරිදි අධීක්ෂණ ක්‍රම විධිවිධාන නොයෙදීමද, තොරතුරු තාක්ෂණ ක්‍රමවේද ප්‍රමාණවත් තරමින් යොදා නොගැනීමද කාරක සභා විසින් නියම කරනු ලබන නිර්දේශ පිළිබඳව ප්‍රමාණවත් මට්ටමකින් පාර්ලිමේන්තුව තුළ සක්‍රීය විවාදයන් නොවීමද මුහුණ දුන් අනෙකුත් අභියෝග විය.

වත්මන් රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභාවේ මූල්‍ය අධීක්ෂණයට යටත් වන රාජ්‍ය, පළාත් සභා හා පළාත් පාලන ආයතන පිළිබඳ සටහන.

මෙම ආයතන සටහන සකසා ඇත්තේ ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුව විසින් වැය ශීර්ෂයක් මඟින් සෘජුව මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සලස්වන ආයතනද, පාර්ලිමේන්තුව විසින් පළාත් සභා වෙත ලබාදෙන සමුච්ච ප්‍රතිපාදන පදනම් කරගෙන ඒ ඒ පළාත් සභා විසින් වෙනම වැය ශීර්ෂයක් සහිතව ලබාදෙන ප්‍රතිපාදනද, පාර්ලිමේන්තුව විසින් පළාත් සභා මඟින් ලබාදෙන ප්‍රතිපාදනද උපයෝගී කර ගනිමින් ක්‍රියාත්මක වන (පාර්ලිමේන්තුව විසින් අනුදායම් ද සමඟ) පළාත් පාලන ආයතනද ඇතුළත් කිරීමෙනි. මෙම සටහන 2017 වසරේ ඇස්තමේන්තු පදනම් කරගෙන සකසා ඇත.

රාජ්‍ය ආයතන

විශේෂිත වියදම් ඒකක	22
රජයේ අමාත්‍යාංශ	51
රජයේ දෙපාර්තමේන්තු	95
දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාල	25
පළාත් සභා වැයශීර්ෂ	09

පළාත් සභා ආයතන

පළාත් සභා අරමුදල්	09
පළාත් සභා අමාත්‍යාංශ	45
විශේෂිත වියදම් ඒකක	61
පළාත් සභා දෙපාර්තමේන්තු	145
පළාත් සභා අධිකාරි	45

305

පළාත් පාලන ආයතන

මහනගර සභා	23
නගර සභා	41
ප්‍රාදේශීය සභා	271

335

842

මෙම සියලු ආයතන විගණනය කිරීම විගණකාධිපතිවරයා විසින් ඉටු කරනු ලබන අතර, එම වාර්තා පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කර සභාගත කිරීමෙන් පසුව රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභාව වෙත යොමු කෙරේ.

රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභාව කාලීනව මුහුණ දෙන අභියෝග

ප්‍රමාණවත් ආයතන සංඛ්‍යාවක් ආවරණය කළ නොහැකිවීම.

රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභාව විසින් අධීක්ෂණයට ලක් කළ යුතු සම්පූර්ණ ආයතන සංඛ්‍යාව 842ක් වන අතර, සියලු ආයතන වෙනුවෙන් වන වාර්තා ඉදිරිපත් නොවීම, වාර්තා ඉදිරිපත් වුවද කාරක සභාවට යොදා ගත හැකි කාලසීමාවන් තුළ ආයතන සීමාසහිත ප්‍රමාණයක් ව පරිදි ආවරණය කිරීමට නොහැකිවීම දැනට මුහුණ පා ඇති අභියෝගයකි.

සලකා බලනු ලබන වාර්තා කාලීන නොවීම.

රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභාවේ රැස්කර ඇති දත්ත අනුව එම කාරක සභාවේ රැස්වීම්වලදී ගොනු වශයෙන් සලකා බැලීමට සිදුව ඇත්තේ වසර 04ක් හෝ ඊට වඩා පැරණි විගණන වාර්තාවන්ය. මීට පෙර පවත්වන ලද සභා වාරවලදී සාකච්ඡා කරන්නට යෙදුන නිර්දේශවල ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කරන අවස්ථා වන විට, මෙම සාකච්ඡා වසර 7 හෝ 8ක් වැනි කාල පරිච්ඡේදයන්ට අයත් වූ කරුණු සාකච්ඡා වන අවස්ථාවන් ද නිරීක්ෂණය විය.

පසු විපරම් කටයුතු ප්‍රමාණවත් තරම් ඉටු නොවීම.

කාරක සභාවේ නිර්දේශ හා නිරීක්ෂණ සම්බන්ධව රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභාව විසින් පාර්ලිමේන්තුව වෙත, ඉදිරිපත් කරනු ලබන නිර්දේශ හා නිරීක්ෂණ සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණවත් පරිදි පාර්ලිමේන්තුවේ සාකච්ඡාවට භාජනය නොවීමද, එම වාර්තාවන්හි සඳහන් කරුණු සම්බන්ධව ගනු ලැබූ නිශ්චිත ක්‍රියා මාර්ග පිළිබඳව විධිමත් පරිදි වාර්තා කිරීම් සිදු නොවීමද විසඳීමට ඇති තවත් අභියෝගයකි.

පරිගණක ජාලගත ඇගයුම් ක්‍රමයෙන් අපේක්ෂිත අරමුණු.

2015 ගිණුම් වර්ෂය පදනම් කරගෙන 2017 මුල් කාර්තුවේදී දියත් කරන ලද ඇගයුම් වැඩසටහන මඟින් පහත සඳහන් අරමුණු අපේක්ෂා කරන ලදී.

- ✧ රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභාවේ මූල්‍ය අධීක්ෂණයට භාජනය විය යුතු හා රජයේ විගණකාධිපතිවරයා විසින් පාර්ලිමේන්තුවට විගණන වාර්තා ලබාදිය යුතු සමස්ථ රාජ්‍ය, පළාත් සභා හා පළාත් පාලන ආයතන අවරණය වන පරිදි ඇගයුම් වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- ✧ මෙම වැඩසටහන විද්‍යුත් තැපෑල මඟින් සෑම ආයතනයක් වෙතම ලබාදුන් ප්‍රශ්නාවලි අඩංගු ආකෘති පත්‍රයක් මඟින් ක්‍රියාත්මක වූ අතර, අදාළ ආයතනය විසින් ඇගයුම් ප්‍රශ්නාවලිය සම්පූර්ණ කිරීම, එය තම ආයතනය භාර ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරියා වෙත ඉදිරිපත් කිරීම, එම නිලධාරියාගේ පරීක්ෂාවෙන් පසු සහතික කර විගණකාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කිරීම, එම දත්ත විගණකාධිපතිවරයා විසින් ඔහුගේ කාර්ය මණ්ඩලය යොදවා පරීක්ෂා කිරීමෙන් පසුව පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කිරීම යන සියලු අදියරයන් පරිගණකගත ජාල පදනම මත සිදුවිය. මෙමඟින් අනාගත නවීන තාක්ෂණය යොදාගනිමින් රාජ්‍ය මූල්‍ය පාලනයට අදාළ අධීක්ෂණ වැඩසටහනක් සඳහා අධිතාලම සැකසීම අරමුණු කරන ලදී.
- ✧ 2015 සඳහා යොදාගන්නා ලද ඇගයුම් ප්‍රශ්නාවලි සඳහා ඇගයුමට භාජනය කරන ලද සියලු ආයතන හසුකර ගත හැකි පරිදි ආයතනවල විවිධත්වය සලකා ආකෘති පත්‍ර 5ක් යොදාගන්නා ලදී. මෙම ප්‍රශ්නාවලි මඟින් ආයතනවල සැලසුම් අවදියේ සිට කාර්ය සාධනය වාර්තා කිරීම දක්වා වන විවිධ කාර්ය ක්ෂේත්‍ර ආවරණය කරමින් (සාමාන්‍ය වශයෙන් 10ක්) යෙමු කරන ලද ප්‍රශ්න මාලාවකින් සමන්විත විය. (සාමාන්‍ය වශයෙන් ප්‍රශ්න 50ක්) මෙමඟින් අනාගත ඇගයුම් සඳහා සුදුසු ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳ ආකෘතියක් ගොඩනැගීම අපේක්ෂා කරන ලදී. මෙම ප්‍රශ්නාවලි සඳහා පදනම් කරගනු ලැබූ රාජ්‍ය මූල්‍ය පාලනය පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුකර්ම ව්‍යවස්ථාවේ එන විධිවිධානද, විසර්ජන පනත් මඟින් පනවනු ලබන නියමයන්ද, ආණ්ඩුවේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය ප්‍රමුඛ කොට ජනාධිපති කාර්යාලය, මුදල් ආමාන්‍යාංශය (භාණ්ඩාගාරය) හා රාජ්‍ය පරිපාලන අමාත්‍යාංශය හා වෙනත් රාජ්‍ය ආයතන මඟින් පොදුවේ නිකුත් කර ඇති නියෝග හා නියමයන්ය. මෙහිදී පළාත් සභා ආයතනයන් සඳහා ඒ ඒ පළාත් සභා විසින් විශේෂ කොට පනවා ඇති විධිවිධානද, පළාත් පාලන ආයතන සම්බන්ධයෙන් වන කල පළාත් පාලන පනත්වල දැක්වෙන විධිවිධාන කෙරෙහිද සැලකිලිමත් වන ලදී.
- ✧ මෙම ප්‍රශ්නාවලි ගොනු කිරීමේදී එක් එක් කාණ්ඩයේ ආයතනවලට පොදු කරුණු සම්බන්ධයෙන් පමණක් අවධානය යොමු කිරීමද, ඒ සඳහා මැනිය හැකි නිශ්චිත නියමයන් තිබීමද, ආයතන සඳහා වෙන ආයතන මත යැපීමකින් තොරව ස්වාධීනව ලබාගත හැකි ඉලක්ක වීමද, විද්‍යාත්මක කරුණු මත පිහිටා “ඔව්, නැත” යන පදනම මත පිහිටා පිළිතුරු ලබාදිය හැකි වන පරිදි ප්‍රශ්න ගොනු කිරීමද තම මතය ප්‍රකාශ කිරීම වැනි අවිනිශ්චිත පිළිතුරු ලබා දීමද වලක්වන ලදී.

2015 සහ 2016 ඇගයුම් ප්‍රතිඵල සමාලෝචනය මඟින් දක්නට ලැබුණ ධනාත්මක වර්ධනයන්.

- සමස්ථ ආයතන ප්‍රමාණය ආවරණය කළ හැකිවීම.
- 2016 අදාළ සමස්ථ ඇගයුම් වාර්තා 2017 වසර අවසන්වීමට පෙර ලබාගැනීමට හැකිවීම මඟින් ඇගයීම් කාලීන පදනමකට ගෙන ඒමට හැකි විය. මේ වන විට 2016 සමස්ථ ඇගයීම්වලින් 95%කට වැඩි ප්‍රමාණයක් එනම්, ආයතන 800ක් පමණ විගණකාධිපතිවරයා වෙත හා පාර්ලිමේන්තුව වෙත ලැබී ඇත.
- 2015 වසර සඳහා වන ඇගයුම් ප්‍රතිඵල අනුව 50%ක් පමණ වූ ආයතන සංඛ්‍යාවක කාර්යසාධන මට්ටම 55%කට වඩා අඩු ප්‍රතිඵල දැක්වූ අතර, එය 2016 වසර සඳහා දැනට ලැබී ඇති දත්ත අනුව එම අඩු ප්‍රතිඵල දැක්වා ආයතන ප්‍රතිශතය 35% දක්වා අඩු වනු ඇතැයි අනුමාන කෙරේ.
- 2015 වසරේ ආයතන 831ක් සඳහා වන සාමාන්‍ය ඇගයුම් ප්‍රතිශතය 67%ක මට්ටමක වූ අතර, 2017 වසරේ දැනට ලැබී ඇති දත්ත මත එම ප්‍රමාණය 75% හෝ ඊට වැඩි ප්‍රතිශතයක් ගනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.
- 2015 වසරේ ඉතා අඩු කාර්යසාධන මට්ටමක් පෙන්නුම් කළ ආයතන බොහෝ ප්‍රමාණයක් 2016 දැනට ලැබී ඇති ඇගයුම් ප්‍රතිඵල අනුව ඉහල කාර්යසාධන මට්ටමකට ලඟා වී ඇති බවට සාධක පෙන්වූම් කර ඇත.

2017 – 2018 ඉදිරි සැලැස්ම

2017 සහ 2018 ගිණුම් වර්ෂයන්හි මෙහෙයවීමට බලාපොරොත්තු වන වැඩසටහන මඟින් දැනටමත් ධනාත්මක ලක්ෂණ පෙන්වමින් ඇති මෙම වෙබ් ජාලගත ඇගයුම් වැඩසටහන තවදුරටත් පුළුල් කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

විශේෂයෙන් මහජනයා වෙත සනස්වනු ලබන සේවා පිළිබඳ මිනිසුන්ගේ හැකි කාර්ය සාධන ප්‍රමාණ නිර්මාණය කරමින් ආයතන ගත කිරීමද, දැනටමත් තීනිමය හෝ වක්‍රලේඛ නියෝග මඟින් හඳුනාගෙන දී ඇති එහෙත් නිශ්චිත ක්‍රියාමාර්ග මඟින් නිහමනය කිරීමක් නොවන අංශ ඇත්නම් ඒවා හඳුනාගෙන වැඩසටහනට ඇතුළත් කිරීමද විශේෂ කොට එක් එක් ආයතනය විසින් අදාළ මුදල් වර්ෂය තුළ තම තමන්ගේ නිහමනයන් අනුව මූලිකව ඉටු කිරීමට බලාපොරොත්තු වන (එක් ආයතනයකට අවම තරමින් නිර්ණායක තුනක්වත් යන පදනම මත) වසර අවසානයේ මිනිසුන්ගේ හැකි කාර්ය දර්ශක ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීමත් අපේක්ෂා කෙරේ.

මේ සඳහා අදාළ නියමයන් බලගැන්විය හැකි ආයතනයන්ද ඇතුළත්ව, ජනාධිපති කාර්යාලය, අග්‍රාමාත්‍ය කාර්යාලය, මුදල් අමාත්‍යාංශය, විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව, රාජ්‍ය පරිපාලන අමාත්‍යාංශය, ස්වදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය පළාත් සභා හා පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය ද ඇතුළත් කමිටුවක් පත්කර ඇති අතර, එම කමිටුවේ යෝජනා 2017 දෙසැම්බර් 15 දිනට පෙර ලබා ගැනීමට කටයුතු සලස්වා ඇත.

ඉහත ක්‍රියාමාර්ග මඟින් දැනට වැඩි වශයෙන් අවධානය වී ඇති මූල්‍ය හා පාලන හා සීමිත කාර්යසාධන ඉලක්ක සපුරා ගැනීම / අනුගතවීම සලකා බලන ඇගයුම් වැඩසටහන යොදන මූල්‍ය සම්පත් හා සසඳා බලන විට වඩාත් ඵලදායී ඇගයීමකට යොමු කරනු ඇත.

ඇගයුම් වැඩසටහන නිත්‍ය වාර්තා කිරීමේ වැඩසටහනක් වශයෙන් ආයතන ගත කිරීම හා මූල්‍ය පාලන ව්‍යුහයට ඇතුළත් කිරීම - ඉලක්කය 2019/20

2015 වසරේ ගිණුම් මත පදනම්ව ආරම්භ කරන පරිගණක ගත ජාල මත ඇගයීම් හා විගණන වැඩසටහන එම වැඩසටහනින් ලත් අත්දැකීම් මත 2016 ගිණුම් මත පදනම් වූ ඇගයීමේදී සංවර්ධනය කරන ලදී. මෙම වැඩසටහන 2017 සහ 2018 ගිණුම් වර්ෂ පදනම් කරගෙන කරනු ලබන ඇගයීම්වලදී වඩාත් ඵලදායී කිරීමටද, එක් එක් ආයතනයන් සඳහා වන මූලික අරමුණු හා ගැලපීම් කිරීමටද අවශ්‍ය මූලික පියවර ගෙන ඇත. අදාළ ඇගයීම්වලදී

තව තවත් එක්විය හැකි සංශෝධනද ඇතුළත් කරමින් 2018 වසර අවසානයට ශක්තිමත් ඇගයුම් වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි වනු ඇතැයි කාරක සභාවේ අදහස වේ.

මෙසේ ස්ථාපිත වන ඇගයීම් ප්‍රශ්නාවලිය දැනට බොහෝ පෞද්ගලික අංශයේ පොදු සමාගම් මගින් ක්‍රියාත්මක කරන ආකාරයට, ආයතන ප්‍රධානීන් විසින් තම වාර්ෂික ගිණුම් සමඟ ලබාදිය යුතු “අනුගතවීමේ සහතිකයක්” වශයෙන් ලබාදීමට නියම කිරීමද, එසේ අනුගතවීමට නොහැකි වූ අවස්ථාවල ඒ සඳහා මුල්වූ පිළිගත හැකි හේතු ඉදිරිපත් කිරීමටද නියම කළ හැක.

සැ.යු.

මෙහි සඳහන් ඓතිහාසික තොරතුරු මහාචාර්ය විශ්වා වරණපාල මැතිඳුන් විසින් ලියා පළකර ඇති “ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුව හා මහජන වගවීම” යන ග්‍රන්ථය ඇසුරින් ලබාගෙන ඇත.